a ¶ Et alius ꝓpheta ait in laudate dominū de celis ꝛc̃.
b ¶ Quoniā ipse id est sicut leue fuit ei dicere ita et facere.
c ¶ Carnē vnā·videt̄ nō esse mirū si dn̄s fecit virum ꝛ mulierem carnē vnā cū mltitudine fideliū fecit vnū secū s. p caritatem vel humane
d ¶ Copule id est sede nā cum nature assūptoꝝ de o·di·iij·i xpo·
sobole ex prima posset ɔtrahere vnde qn̄qꝫ pater et filius habent matrem et filiam·

in alia re michi debita vt si venditā michi rē rapiā sic incido in ɔstitutonem·si q̄s in tantā·vt·ff·de acqren·poss·si ex stipulatōne·similiter furtū omitto in ꝓpria re vt·ff·de fur·eū qui·§·i·s. psu mit̄ q̄ re sua vicōse nemo vtatur vt·ff·p socio·merito·vel forte ea ratō est· q: matrimoniū nūq̄ dissoluitur·alij ɔtract⁹ sic·xxij·q·vij·vnd nūq̄ p̄t aliq̄s in h̄ casu incidē in ɔstitutōnē illā·placuit·xvi·q·v·nec illam·si q̄s in tantam·quia res ista nūq̄ p̄t alenari a vero domino et q: libera persona non possidet̄ et ita nō ē necesse vt expectet quousqꝫ in eū trāsferatur posses sio sponte·Itē q: intelligit̄ eā posſitere q̄ cito sponsalia intercesserit vn̄ nō vere dicit̄ rapto: cū sua possessione vtat̄·ff·de iniur·l·iuria rū·§·si q̄s·ex de lec·eccia vultana·

c ¶ Manere·durū vbū ɔt̄ innocētiū ex̄·e·nō debet·
f ¶ Duo·s. vir et vxor·
g ¶ Vnū·id est i vnam carnem
h ¶ Et duobus· s. viro et vxore·
i ¶ Cocreatio·id est vna ꝓles·
S I cuius·hec duo·c·nō tenentur·
F Iliam cuiusdā·ignorāte·post·xiij·impedimēta matrimonij tractat de raptu q: videbaṫ matrimonium impedire et vtrū int̄ raptā et raptorē possit esse matrimoniū vt aut h̄ ꝛc̃·
Questio prima
Q Vod autem·de h̄ nullum ē dubium quin raptuꝫ ɔmiserit iste· distinguas tamen cum magistro q̄ quātoqꝫ raptus ɔmittitur in re ipa qn̄qꝫ i vsu rei vt ꝭ·e·§·vlt·
R Aptus·s·xxvij·q·ij·raptus·
o ¶ Corrūpendo·id est q: est coitus illicitus a dominum pendo·
p ¶ Dictus·ꝛ ita simplex d: a composito·sicut alias exponit lex simplex p ɔpositū vt·ff·ad·l·aquili·si seruus·§·inquit lex·Nam ibi veteres oīes itellexerūt rupisse id est corrupisse·
L Ex illa·xxvij·q·ij·lex· ·C·d rap·virg·raptores·ɔt̄·solo iustinianus ibi correxit le gē de q̄ h̄ mētōneꝫ facit gelasius qui pcessit iustinianū·s. illud iustiniani dōtri gitur·ꝭ·e·q·ij·si q̄s virginē·et ex̄ de rap·cū cā·et c·se sed q̄re nō omitto raptū in sponsa mea et omitto

affinitatē copule p̄oris soluē valet sed nec alterius ɔiunctionis soboles placet ad affinitatis prioris viri ɔsorciū trāsire·p eo q̄ verbū dn̄i validū ē et forte·Et vt inquiēs ꝓpheta dicit verbū dn̄i stabit in eternū· Et alius ꝓpheta·quia ipse dixit ꝛ facta sunt·ipe mādauit ꝛ creata sunt statuit ea in eternū et in seculū seculi pceptū posuit et nō p̄teribit·Nā post verbū et preceptū effecit duos carnē vnā id est masculū et feminā q̄ etiā inumerā multitudinē vtriusqꝫ sexus nō destitit vnū facē secū sic p se veritas dicit·nō rogo p hijs tā tū sed etiaꝫ p hijs q̄ p verbum eoꝝ sunt credituri i me vt vnū sint sic tu pater i me ꝛ ego in te vt et ipi vnū in nobis sint·Si q̄s ergo sacrilego et temerario ausu i defuncto querit ꝓpinquitatē extinguē vl̄ sub altero affinitatis vocabl'a dissipare vel susceptas soboles alteri⁹ copule ꝓpinquitati p̄oris credit legitime sociari·hic negat dei verbū validum esse et forte·Et qui tam facile et tā velocit er querit dissoluē hic non credit verbū dei in eternū pmanē·Cōfice terrā ex quatuo: locis magna intercapedine a se distātib⁹ ɔfectā et ɔglutinatā·finge cuiuscūqꝫ figure vel immēsitatis corpus volueris· nūq̄d erit humanū ingenium quod ipas quatuo: ptes ab inuicem valeat segregare vt vnaqueqꝫ p se possit agnosci·Sic a q̄tuo: auis duo ɔficiūtur i vnū·et de duob⁹ fit vna ɔcreatio·hac similitudinem de quatuo: elemētis vnde ɔcreatus est hō colligē potes si eoꝝ vnāquāqꝫ speciēꝫ q̄ in multis diuisionib⁹ ptita ē per discretas inter se ptes signauerit·fit idem in metallis·hoc etiam in liquoribus probatur·In colorib⁹ pictor prosequitur arte colores ad miscendo ex visibilibus fucis corpora fingens·¶ Item inno·papa

Soboles ex secundis nuptijs genita consanguineis prioris viri copulari nō debet

S I cuius patruus vel auunculus vxoratus obierit et illa virum aliuꝫ postea duxerit et filios filiasue ex illo genuerit cum hijs omnibus modis cōmisceri

ꝓhibem⁹·quia vir et mulier vna caro est·¶ Item ex romana sinodo·

S I qua mulier·¶ De eodem ad secundas nuptias tranſierit·et ex eis sobolem genuerit·nullo modo p̄t ad ɔsortium ɔgnatōnis viri prioris ptingere·¶ Item igin⁹·papa·¶ de eodem·

S I qua mulier tranſierit ad secūdas nuptias ꝛ ex eis ꝓlē habuerit ipa ꝓles non p̄t se copulare cognatōni prioris viri vsqꝫ ad quarta generationem·¶ Item innocentius papa·¶ De eodem·

S I qua mulier ad secūdas trāſierit nuptias et filios aut filias ad secundū maritū genuerit non debere eas nepotib⁹ prioris mariti ɔiungi sancta romana sinodus prorsus inhibuit·

F Iliā cuiusdaꝫ ignorante p̄re qdā munerib⁹ illexit·ad ɔuiuiū inuitauit·finito cōuiuio iuuenis virginē oppressit·quo ɔpto a pentib⁹ iuueni tradit̄ puella·ac more nubentium a iuuene dotatur et publice i vxorē ducit̄·¶ Querit̄ primuꝫ an ille raptū ɔmiserit·¶ Scdo an rapta raptori nubere possit patre assensuꝫ prestante·

Q I

Q Vod autē ille raptū admiserit multoꝝ auctoritatib⁹ pbat̄·¶ Ait enī isidorus in secūdo libro ethimologiarum capitulo ·xxxiij·

Quid sit raptus·

R Apt⁹ ē̄ illicit⁹ coit⁹ a corrūpēdo ē dictus·Vnde qui raptu potit̄·stupro fruit̄·¶ Itē gelasius papa·

Vbi raptus admittit̄

L Ex illa p̄teritoꝝ principū ibi

¶ Cū ergo ad ulterium·xxxij·q·iiij·nemo·
s ¶ Cuiuslibet·s·xxxij·q·iiij·meretrices·et·q·vij·non solum·
t ¶ Proprie·hī dicit ꝓpē nā et alias stuprū d: committi in vidua vel vgine vel puero·ff·de adul·int̄ liberas·§·i·et de v· sig·inter stuprū·qn̄qꝫ etiā stupri sumit̄ p adulterio·xxxij·q·iiij·nemo·xxviij·q·i·p: dolatria·
u ¶ Non reuocā te·itē esset si reuocaret q: nichilominus esset stuprū si tū nō reuocat cess̄ lāt actō iniuriaꝫ post annū·insti·d· iniur·§·vlt·
x ¶ Abusus·vbi ē iusticia publice honestatis ibi est raptus·xxxv·q·iij·nec eam·
y ¶ hic mōte·raptor: talis·vel raptus·s·
z ¶ Mulctat·antiquo iur̄ non antiquissimo·

D E raptorib⁹ ɔfugerit·C·de hijs q̄ ad ecc·ɔfugiūt·l·vlt·§·vltimo·
b ¶ Vel penarū· corpaliū·a talib⁹ liberatur h̄ aucte canonis non aūt a pecuniaria pena quā sustineret ꝭ·e·q·ij·deniqꝫ·s. publica pn̄ia mulctatur·xxvij·q·ij·raptor:·
¶ Ad seruiendū·

ſi inops ē·ſecus ē in debitore q̄ nō cogit᷑ ſuire creditori vt·C·ð act·
et oblig·l·obſes·ꝟ vſqꝫ ad qđ tēpus ſuiet ei ſit in arbitrio boni viri
ex quo lege nō exprimit᷑ ar·ff·ð iur·delib·l·i·ex̄ de offi·del·ð cauſis·
vel ſuiat p·v·annos adinſtar q̄ redēptus eſt ab hoſtib·C·de capt·et
poſt·li·reuer·l·diuſaꝝ·et licet iſte ſuus n̄ ſit parū tn̄ differt vt dicit
l ex·a ſeruo·cū abire non liceat cum vult·ff·de libero ho·exhi·l·ij·

raptam ducere in vxorem peracta pn̄ia ex̄ de adul·c·i·et·ij·et de rap
tor·cū cauſā·ꝗ·e·deniqꝫ·et expſſum ē ex̄ de raptor·accedēs· n̄ ſit ſpon
ſa de pn̄ti alterius·tūc eni illi reddenda ē·ꝟ ſi ē ſponſa de futuro nō co
gitur eā recipe vt·xxvij·q·ij·raptor·et·c·ſe·ſm legē tn̄ non p̄t cū ea
ↄtrahere·C·de raptu virg·l·vna·§·ſin autem·Capitula g° q̄ dicunt q
non poſſit ↄtrahere cū raptore intelligenda ſūt quando rapta nō ↄſētit

a ¶ Subiectus·in
ꝑciuꝫ pudicicie ei
us·ꝗ·e·q·ij·tria·
b ¶ Redimendi·
et h̄ erit optō rap
toris ar·xxvij·q·
ij·multoꝝ·ff·ð ↄ
trahen·empt·ſi in
emptōne·§·penul·
·ff·de iur·dot·ple
rūqꝫ·
c ¶ Patreꝫ·vide
tur q in p̄mo ca
ſu patrē non ha
bebat licet mgr̄
alit̄ interpretet᷑·
d ¶ Cōſenſerit·
in fornicatōne·ali
as non redditur
e ¶ Excuſata·a
pena legis vt nō
puniatur a iudice
etiaꝫ ſi ſit nubilis·
nā innubileꝫ etas
excuſat·pater tn̄
bn̄ p̄t eā exhere
dare ſi vult·C·de
īoffi·teſt·ſi filiaꝫ·
n̄ maior eſſet·xxv
ānis tūc eni ſi p̄r
diſtulit eā copula
re ſi alicui adheſe
rit remāebit cū il
lo etiā inuito pa
tre nec exhereda
bit̄ vt in autē·cū
de appell·cog·§·
cauſas·v̄·ſi p̄ter·
coll·viij·ꝟ ſi filia
inuito p̄re adhe
ſit alicui mr̄imo
nialiter dūmō dig
num eligat pat̄ te
netur eam dotare
vt·ff·ð ritu nup·
qui liberos·
f ¶ Ex hac·hic
aūt de quo agit̄ i
themate·
g ¶ Renitēte·nā
ſpontanea fuit in
abductōne inuita
in corruptione·
h ¶ Nō debet·al
legāto dicit vnde
ſtatim ſubdit ſo
lutionem·
i ¶ Aliqn̄·ide di
cit lex in furto qđ
qn̄qꝫ ↄmittitur in
re qn̄qꝫ in vſu rei
vt·ff·de fur·l·i·§·
furtū·inſti·ð ob
lig·q̄ ex delic·§·
furtum·
k ¶ Prohibente·
aut neſciēte ſic·ff
de fur·qui vas·§·
vetare· Cō·ij·
Nunc que
ritur·hec
queſtio·ij
dubia non eſt·q̄a
raptō bene poteſt

raptū dixit ↄmiſſum eſſe·vbi puel
la de cuius ante nupcijs nichil actū
fuerat videatur abducta·¶ Cum
igitur hec illicito coitu ſit cōrupta
cumqꝫ ita ſit abducta id eſt a domo
patris ducta q de eius nupcijs nic
hil ante actū fuerat raptā appellan
dam negari nō p̄t·¶ Sed non om
nis illicitus coitus nec cuiuſlibet il
licita defloratio raptus appellatur·
Aliud enim ē fornicatō·aliud ſtu
prū aliud adulteriū·aliud inceſt9·
aliud rapt9·Fornicatio licet videa
tur eſſe gen9 cuiuſlibet illiciti con
cubitus qui fit extra vxorem legiti
mam·ſpecialiter tn̄ intelligit̄ in vſu
viduaꝝ vel meretricū vel ↄcubina
rū·Stuprū aūt ꝓprie virginū ē illi
cita defloratio qn̄ videlicet non p̄ce
dente ↄiugali pactōe vtriuſqꝫ volū
tate virgo corrūpitur patre iniuri
am ſtatim ad animū poſt cognitio
nem nō reuocāte·Adulteriū vero ē
alieni thori violatio·Vn̄ adulteriuꝫ
dicitur quaſi ad alterius thorum ac
ceſſio·Inceſtus ē ↄſanguineaꝝ vel
affiniū abuſus·Vnde inceſtuoſi di
cūtur q̄ ↄſanguineis vel affinib9 ſu
is abutūtur·Raptus admittitur cū
puella violent̄ a domo patris ſui du
citur vt corrupta in vxoreꝫ habeat̄
ſiue puelle ſolūmodo·ſiue parētib9
tantum·ſiue vtriſqꝫ vis illata ↄſtite
rit·hic morte mulctatur·Sed ſi ad
eccl̄iam cū rapta ↄfugerit·p̄uilegio
eccl̄ie mortis impunitatē ꝓmeretur
¶ Vnde in aurelianēſi ↄcilio legit̄·

Si raptor cū rapta ad eccl̄iaꝫ fuge
rit qđ fieri debeat

De raptorib9
aūt id ↄſtituēdū eſſe cēſuim9
vt ſi ad eccl̄iam raptor cū rapta ↄfu
gerit et feminā ipam violētiā ꝑtu
liſſe ↄſtiterit·ſtatim liberetur de po
teſtate raptoris et pentibus redda
tur et raptor mortis vel penarū im
punitate ↄceſſa·aut ad ſeruiendum
ſubiectus ſit·aut redimēdi ſe liberā
habeat facultatē·ſi vero que rapit̄
patrem hr̄e ↄſtiterit ⁊ puella rapto
ri ↄſenſerit poteſtati patris excuſa
ta reddatur·et raptor patri ſuperi
oris ↄditōnis ſatiſſactōne teneatur
obnoxius·¶ Ex hac auctoritate li
quet q aliqn̄ vis infertur parētib9
et nō puelle cū dicit̄ ſi puella rapto
ri ↄſenſerit·aliqn̄ vtriqꝫ violentia ꝑ
fertur cum p̄mittitur ſi raptor cum
rapta ↄfugerit et feminam ipaꝫ vi
olētiā ꝑtuliſſe ↄſtiterit·Puelle aūt
et nō parētib9 vis infertur cū volū
tate pr̄is puella violēter abducitur
vt eius patiatur concubitum cuius
copule nūq̄ ↄſenſuꝫ adhibuit·Hic
autē neqꝫ pentib9 neqꝫ puelle vim
intuliſſe videt̄ cū neqꝫ illis ꝓhibenti
b9 neqꝫ illa renitēte violēter ſit ab
ducta·Aliud ē eni ꝓmiſſionib9 ali
quā ſeducere·aliud ſibi vim īferre·
vn̄ q᷑ neutri vis illata ꝓbatur·rap
tor h̄ iure dici nō debet Sed rapina
dupliciter fieri dicitur·aliqn̄ enim
res ipa rapitur·aliqn̄ ipſius rei vſ9
tantūmō violenter eripitur·Res ip
ſa tunc rapit̄ cū violēter dn̄o eripi
tur·vt in ꝑpetuum teneatur·Aliqn̄
vero nō res ipa affectatur ſed vſus
eius dn̄o ꝓhibente violēter vſurpa
tur·Hic ergo raptū admiſit q᷑ flo
rem virginitatis puelle renitēti vi
olenter eripuit·

Q II

Nunc queritur an purga
to vitio rapine·raptor in
vxorem poſſit raptam acci
pere·quorum coniunctio auctorita
te ſanctorum canonū penitus prohi
betur·¶ Legitur namqꝫ in conci
lio calceldonēſi·xxvij·capitulo·

Raptores puellaꝝ ⁊ ↄſencietes ex
cōmuicēt̄·

Hos qui rapiūt pu
ellas ſiue mulieres ſub nomi
ne ſimul habitandi cooperātes aut
conniuentes raptoribus decreuit
ſancta ſinod9 vt ſi q̄ clerici ſunt deci
dāt a ꝓprio gradu·ſi vero laici ana
thematizent̄·¶ Itē ſimach9 papa

Ob immanitatem ſceleris abician
tur raptores viduaꝝ vel virginum

Raptores igitur viduaruꝫ vel
virginū ob immanitatē tanti
facinoris deteſtamur·illos vehemen
tius pſequendo qui ſacras v̄gines
vel volētes vel inuitas matrimonio
ſuo ſociare tēptauerint·quos pro
tam nefandiſſimi criminis atrocita
te a ↄmunione ſuſpendi precipim9·
¶ Itē iuſtinianus impator·C·l·i·
ti·de epiſcopis et clericis·
Si q̄s n̄ dicā rape ſꝫ attēptaē

in mr̄imoniū rap
toris ſed potius i
ſtuprū·vel intelli
gūtur qn̄ aliquis
rapuit ſpōſam al
terius de p̄ſēti ad
hoc ex̄ de ſpon·du
tuas·
Nos qui rapi
unt·h̄·c·et
ſequēs loqt̄ de il
lis q̄ cum ſūt nubi
les raptorib non
ↄſentiunt vel de i
nubilibus q̄ ſemꝑ
pentib ſūt reddē
de a raptorib ſe
pate vt·s·e·q·i·c
vl·⁊ h̄ exaudi cū
cōſentiūt in illici
tū coitum ⁊ nō in
matrimonium·
n ¶ Simul·cum il
lud non ꝓponant
facere·
o ¶ Anathemati
zēt̄·⁊ h̄ cū nolūt
agē pn̄iam publi
caꝫ·s·xxvij·q·ij·
raptor·et·c·ſtatu
tum·
Raptores·vo
lētes vel inuitas·
volūtas illi9 non
excuſat·ſic·xvi·q
vi·placuit·ſic·xc
ij·di·ſi quis ep̄s·
q᷑ iſte moniales
velle non hn̄t·xij·
·q·i·non dicatis·
imo et ipſū velle
mulieri ab īſidijs
nequiſſimi homis
q̄ rapinā medita
tur inducit᷑·C·de
rap·v̄gi·circa fi·
Nā et q̄ volētē re
tinet dūmō circū
uentū nō ſine dolo
r̄tinet·ff·ð libero
ho·exhi·l·iij·§·ſi
quis volētē·imo
etiā ageret̄ h̄ cōt̄
raptorē iuitis rap
tis ſic et pater in
iuriaꝝ agit inui
to filio·ff·de iniu
rijs·l·i·§·vſqꝫ adeo
Si quis attē
ptare·ar·q
interdū conatus ſi
ne effectu punit᷑·
vt·xix·di·anaſta
ſius·imo ⁊ attem
ptare ē ad actum
ꝑducē ſiue ꝓcede
re q᷑ eſt agē vt de
pudico ⁊c̄·vt de
pe·di·i·ſi q̄s tam
maſculū·et ita nō
eſt h̄ tm̄ conatus·
i maximis tn̄ cri
mib puniẗ ſol9 co
natus·vi·q·i·§·

verũ·ꝟ·ſi quis cũ militibꝫ·in minoribꝫ nõ· q: nõ ſũ fur et ſi ad aliquem actũ·proceſſi·ff·de fur·vulgaris·§·qui furti·et·l·ſi certe·
De puellis·in calcedonẽſi·ſ·e·q·eos qui· ꝯſſe·§·ſꝫ argumẽtaẽ
b ¶ Quibus·dicit·h·et bñ ꝙ ſꝫ nõ debet· a calibõñ·ꝯcil'·ex ꝟ/bis calcedõñ·ꝯcilij·ſi eni ſꝫ nõ eſſet de iſto·c·q̃re poneret·g·h·c· ſꝫ cũ ſtatim ſuperius illud poſuerit·c·eos·

ſtandum eſt·additur iſtis quartum vt·xxvij·q·ij·additur·
l ¶ In p̃dictis·in alia pte·c·et habes ea·xxx·q·v·aliter·
m ¶ Iudicauerit·id ẽ debuerit iudicare ſm taxatõꝫ legis moſaıce vt ·ȷ̄·ꝓximo·c·deniqꝫ·vt tñ legitimũ nõ excedat modũ·ſcꝫ·l·dragmas argẽti·vel cũ ſꝫ non taxetur ſũma referenda eſt ad arbitriũ boni viri vt ꝯſideret² etiam nobilitas rapte et pſona raptoris et alie circũſtantie·ſic ex̃ de dãno dato·c·ij·

c ¶ Nullatenus·huic eſt derogatũ vt ·ȷ̄·c·tria·ex̃ de rap·accedens·et ſm legẽ adeo mẽ dicitur ꝙ ſi mulier cũ raptore nubit amittit dominiũ rerũ raptoris in autẽ·de rap tumul'·q̃ rapto·nubũt ẽca ſi·col'·ix·ſed credo ⁊ illã penã ceſſare cũ ⁊ interdictio ceſſet p canones ñ cũ ſponſa alterius rapit² vt·xxvij·q·ij·ſtatutum·
SI quis ꝟginẽ·deſponſauerit·ar·ꝙ violẽtia excuſat² rõne iur̃·qꝺ q̃s habet i de·ar·ȷ̄·e·deniqꝫ·xvi·q·vi·placuit·ꝯ̃·ſ·xxvij·q·ij lex illa·ſ·di·xcij·ſi q̃s epũs·ꝯ̃·io·
Nullus aut·regis·q: libera dñt eſſe mr̃imonia ex̃ de ſponreq̃ſiuit·ff·ꝺ ver·obli·ticia·et talis qui p regẽ vxorẽ poſtulat deportari debet·C·ſi nup·ex ꝶp pe·l·i·ſed nota ꝙ duo premittit·ꝙ nec rapiat·nec regis ⁊c̃·vñ arguit² ꝙ iſta delicta paria ſunt ergo pari pena ſunt puniẽda·xv·q·iij·ſane·
f ¶ Remot9·nota caſũ in quo autoritate principis non excuſatur q̃s vt·ſ·xxv·q·i·omne·ſ·xvi·q·i·i canoibꝫ·ſ·xvi·q·vij ſi q̃s deinceps·§ ꝯ̃ di·xviij·ſi eps metropolitan9·ſ·xij·q·ij·de rebus·et·c·vobis·
g ¶ Nõ raptor·id eſt q̃ diu tales fũt qui iſtis noibꝫ appellentur·
h ¶ Noia eoꝝ·ar·l·di·ferrũ·xxiij·q·vi·vides
APud·vt·xxxij·q·i·apud·
TRia legitia·hoc·c·mitit² veteris legis teſtimoĩo q: i moralibꝫ vim obtinet euãgelicã ⁊ ĩdo ei

tantũmõ mr̃imonij iungendi cauſa ſacratiſſimas ꝟgines auſus fuerit capitali pena feriat̃· ¶ Itẽ ex ꝯcilio cabillonenſi·De eodem

DE puellis raptis nec dum deſponſatis in calcedonẽſi ꝯcilio ſtatutũ ẽ et eos q̃ rapiũt puellas ſb̃ noie ſimul habitãdi coopantes et conniuentes raptoribus decreuit ſinod9 ſancta vt ſiquidem clerici ſunt decidãt a ꝓprio gradu·ſi vero laici excõmunicẽt̃· ¶ Quibus verbis dat̃ intelligi qualit̃ huius auctores mali damnandi ſunt qñ pticipes cõſilij et ꝯniuentes tanto anathemate feriunt̃ ⁊ iuxta canonicã auct̃atẽ ad ꝯiugia legitia raptã ſibi iure vendicaẽ nullaten9 põt· ¶ Itẽ g̃g̃·papa

Excommunicetur raptõ vidue vel virginis cũ ſibi fauentibus·

SI quis virginẽ vel viduã niſi deſpõſauerit rapuerit vel furat9 fuerit i vxorẽ cũ ſibi fauẽtib9 anathema ſit· ¶ Item ex ꝯcilio pariſiẽſi·

Anathematizet̃ qui viduã vel filiaꝫ alterius extra voluntatẽ pentũ rapit aut regis bñſitõ poſtulat

NUllus aut viduã aut filiã alterius extra volũtatẽ parẽtũ rapere p̃ſumat aut regis beneficio eſtimet poſtulandã·qꝺ ſi fecerit ab eccleſie ꝯmunione remot9 anathematis gladio feriat̃· ¶ Hijs auctoritatib9 euidẽter datur intelligi ꝙ raptor i vxorẽ raptã ducere nõ valet·ſed raptor et rapta noia ſunt viciorũ et nõ pſonaꝝ·vicia aũt cum per penitẽtiã purgata fuerint nomina eoꝝ abolẽtur· ¶ Unde in quadam omelia gregorius ait· ¶ De eodẽ

APud omĩpotentẽ quippe deũ nõ ille fallax habetur qui culpam mẽdacij p penitẽtiam delet ¶ Prohibetur ergo p̃miſſis auctoritatib9 rapta copulari raptori ante quã viciũ rapine aboleat̃·donec ille raptor et illa rapta iure appellãtur Ceterũ cũ illa patrie poteſtati reſtituta fuerit ⁊ raptõ ſue rapie penitẽtiã egerit·cũ volũtas pentũ vtriuſqꝫ i vnũ ꝯuenerit·nõ ꝓhibẽt̃ adinuicẽ copulari· ¶ Unde ieronimus ait·

Quot ſint legitima ꝯiugia ⁊ ꝙ volũtate pñs rapta raptori nubere põt·

TRia legitima ꝯiugia in ſcripturis legũtur·Primum legitimũ eſt virgo caſta in virginitate viro data legitime·et reliqua que ſequũtur i p̃dictis·Scdm ꝟgo caſta in ciuitate dep̃henſa a viro et illi p vim copulata ſi voluerit pater eius dotabit eam iſte vir quantum iudicauerit pater et dabit precium pudicicie ſue·Terciũ filia predicta dep̃henſa ſi nõ fuerit volũtas patris detrahet eã a p̃dicto viro et tradet eã alij et dotabit eã et legitima erit ei·ſed primum hijs duobus p̃fert̃· ¶ Itẽ ambroſi9 i apologia dauid

Cum volũtate parẽtum raptas in coniugium haberi pmittitur·

DEniqꝫ et puelle pater illius q̃ vim ꝯcubitus nulli deſponſata ptulit·quiquagĩnta dragmas argenteas accipiet·ipa aũt in ꝯiugio pmanebit· ¶ Item ex ꝯcilio meldenſi·

Poſt pñiaꝫ raptori vel rapte licita cõiugia ꝯcedãtur

SI aũt nec dũ eas quas rapuerãt cũ volũtate pentũ ſub deſpõſatõis vel dotalicij noie in ꝯiugiũ duxerint q̃ndo hec ꝯſtitutio oĩb9 hoib9 fuerit ꝓmulgata ab eoꝝ ꝯiũctõne ſeparentur et publice penitentie ſubiciantur·rapte aũt parentib9 legaliter reſtituant̃·pacta vero penitẽtia publica·ſi etas icõtinẽtiã exegerit ex vtriſqꝫ ptib9 placito cõiugio ſocientur·nõ in hijs ergo regulã ꝯſtituimus·ſed vt verbis magni leonis vtamur quicquid ſit tolerabilius eſtimam9·ꝙ ſi vn9 ex ꝯiugatis obierit ⁊ is q̃ pñitẽtiã publicã exegerit ſupſtes extiterit iterare ꝯiugiũ nõ p̃ſumat·niſi epus aliquã cõceſſerit indulgẽtiã vt g̃uiorẽ poſſit amouẽ offenſam· ¶ Hac auctoritate meldẽſis ꝯcilij nõ pmittitur raptori rapta poſt penitẽtiã copulari·ſed pmittitur vtriqꝫ poſt penitẽtiã legitimo ꝯiugio copulari·vt rapta videlicet nõ raptori ſed alij poſt pñiaꝫ nubat Similit̃ raptor poſt penitẽtiam non eam quã rapuit ſed aliam pmittit̃ habere vxorẽ·cũ eni raptor et rapta penitẽtie ſubici p̃cipiãtur ſi vtriuſqꝫ copulã auctas illa pmitteret·fruſtra circa finẽ capituli diceret̃·

n ¶ Tradet·qñ ſilia nõ ꝯſẽſit i mr̃imonium raptoris ſed in ſtuprum
DEniqꝫ·deſpõſata·ſec9 eſſet ſi deſpõſata eſſet alij vt·xxvij·q·ij·ſtatutum
p ¶ Dragmas·dragma vt dicũt ẽ ſiclus·quid aũt ſiclus ſit habes·i·q·i·iudices·
SI autẽ·eas quas·caſus·aliqui in adoleſcẽtia conſtituti ſponſas alioꝝ de futuro rapuerũt·ſtatuit ꝯciliũ meldẽſe·ꝙ ſi añ ꝯcilij tpus nondũ cũ eis mr̃imoniũ ꝯfirmarũt ſepent² ⁊ raptoribꝫ publice penitẽtie ſuppoſitis rapte pentibꝫ reſtituantur·acta aũt penitentia raptores poſſũt mr̃imoniũ cõtrahere cũ alijs ita tñ ꝙ ſi contingit vxores eorum decedẽ nõ poſſũt iterũ ꝯtrahere niſi ex diſpẽſatõe epi·xxxiij·q·ij·§·ꝺ penitẽtibus·h·breuiſſime ponit caſũ in hunc modum·raptor acta pñia põt ꝯtrahẽ cũ rapta ⁊ ea mortua nõ ducat aliã ꝓpter enormitatẽ criminis·
r ¶ In ꝯiugiũ·ſ·xxxiij·q·ij·nõ ſatis·in ſi·ex̃ ꝺ fur·c·i·ꝯ̃·vñ videt² ꝙ raptores i lege morte puniebant̃ ſꝫ i illis ꝯ̃rijs de adulterio loq̃tur et ſꝫ ꝺ fornicatore qui nõ rapit alterius ſponſam·
s ¶ Utriſqꝫ·ſcꝫ raptoꝝ et raptarũ
t ¶ Cõiugio·nõ inter ſe·q: vt dicũt cũ illa ꝯtrahẽ nõ põt·p̃terea ſi ñ intelligeret̃ deſpõſa alterius nichil eſt quod dicitur a ieronimo·
u ¶ Publicã·raptori imponit² publica pñia non rapte quia non ita

conſtat an rapine conſenſerit licet· g· aliter ſentiat in ſequenti·
a ¶ Niſi·ecce ar· ꝙ licet ſit diſpenſatũ cũ aliquo i vno mrĩmonio nõ ideo in ſequenti vt·xxxiij·q·ij·c·vl·idem in dignitate·vt·xij·di· nos ↄ ſuetudinem·idem in ordine·vt·xxxiij·di·lector·
b ¶ hac auctoritate·et rapta·h̄ non dicitur in ·c· p̄cedenti ꝙ rapte penitẽtia imponatur publica ſm intellectum gloſe·ſ ſm·g·ſic·

ord·a multis· i ¶ Reperitur in leuitico· ſacerdotes vt quilibet vice ſua poneret incẽſũ dño·
k ¶ Ampliauerit·inſtituendo ibi·xxiiij·ſa‑
l ¶ Prohibitus ẽ·ſed mirũ ẽ qre h̄ dictũ eſt cũ qlibet homicida poſſit tẽplũ ↄſtruere·cũ ⁊ moyſes q̃ fuit homicida vt·xxiij·q·iiij·non inferenda ↄſecrauit eccleſiam vt h̄ dr̃ in p̄ncipio hui⁹·c·maxie cũ olim fuerit licitũ ſacerdotib⁹ interficẽ vt·ij·q·vij·ſ·Itẽ cũ balaam· ad h̄ dicas ꝙ licet dauid fuerit i veteri teſtamẽto·fuit tñ p̄figurator noui teſtamẽti·xxxij·q·i·ꝙ autẽ·xxxi·q·i·ſ·ſ ob icitur· ideo i figura iſti⁹ tpis dictũ ẽ ei nõ edificab̄ ⁊c· et ẽ ar·a minori·Si enĩ ꝓpter homicidiũ repulſus fuit a ↄſtructõne multo potius a miniſterio ·i·q·viij· ſi quis omnẽ·eſt ſ h̄ ar·ꝙ cũ homicida nõ p̄t diſpenſari·l·di· ſacerdotes·cũ·c·ſe·⁊·c·mirõ· qđ non ẽ verũ q: hic notorius erat· Itẽ h̄ mirũ eſt q: cũ dñs ei dixit nõ edificabis ⁊c·non dũ dauid iterfecerat ſ̄c· oĩa futura ſũt deo p̄ñtia·ij·q ·i·deus omp̄s·vñ cũ eſſet iã homicida in ↄſpectu dei nõ licuit ei ꝙ edificaret· vel dic ꝙ dr̃ effudiſſe·q: fuit occaſio effũdendi q: enĩ ex ſupbia numerauit populum perierũt·xxiij milia hominum·i·q·iiij·Itẽ pc̄o·v̄· Itẽ dauid·vñ i recõpenſatõnem inſtituit·xxiiij·ſacerdotes i tẽplo ·vel dic ꝙ reuera fuit homicida iuxͣ illđ ſaul pcuſſit mille et dauid decẽ milia ⁊c·ij·q·vij·ſ· Item obicitur·
m ¶ Collegerat· ad fabricandũ tẽ‑
n ¶ In die plũ viij· reſpectu ſcđi ſeptẽnarij·i·i·xv·
o ¶ Iudei die· id ẽ gentiles faciebant hoc multomagis nos debem⁹ facẽ et ſic eſt ar·ab exẽplis infideliũ argumẽtandũ·s·xi·q·iij·imꝑatores·s·xxiij·q ·iiij·qñ·s·xij·q·i· dilectiſſimis·s·di· lxxxi·nõ oportꝫ·s· xxxv·q·i·c·i·s·xxiij·q·v·cum caput·s·xij·q·ij·gloria·v̄·ſocrates·ille ·s·di·xxi·ſubmittitur ·s·di·lxxxvi·nõ ſatis·x·q·i·hãc ↄſuetudimẽ·ſ ar·ↄt̃·s·di·xxxv·ab exordio ·ar· ↄt̃·xij·q·ij·glĩa·v̄·neqꝫ michi·ſ illđ loq̇t̃ qñ imminebãt captiui redimẽdi·C·đ ſacroſanc·ec·ſanctim⁹· p ¶ Et grã· id ẽ pc̄oꝝ remiſſio·
q ¶ Et veritas·id eſt promiſſorum adimpletio·

Placuit vt hij· derogatͣ huic c·vel itelligitur de deſpõſatis alijs per verba de preſenti·
b ¶ Quãuis·s·x/vi·q·vi·placuit· ·s·di·xcij·ſi quis epũs vacans·s·v̄ nec quiſqꝫ·
c ¶ hec auc̄tas· auc̄ti·s·di·xx·ſ·i· ⁊·c·i·ↄt̃·ibi dr̃ ꝙ in cauſis decidendis p̄ferũt̃ ↄcilia auc̄tibus ſanctorũ patrum huic preiudicat auc̄tas ieronimi·vt·s·e·tria· ſ h̄ ideo q: corroboratur auc̄te veteris teſtamẽti·⁊ etiã auc̄te meldẽn· ↄcilij·s·e·ſi aũt·
De eccleſiarum cõſecratione ⁊ miſſarum· Explicitis varijs cauſarum conflictib⁹·agitur de ſac̄mẽtis q̃ neceſſaria ſunt ad ſalutẽ et h̄ ordine·p̄mo đ eccleſiaꝝ ↄſecratõne· ſcđo de ſacramẽto eucharistie tercio de ſolemnitatibus quarto de ſacramẽto baptiſmi·q̄nto de cõfirmatõne et de diuinis officijs ⁊ ieiunijs ⁊ ſic tractatus iſte in ·v· diſtinctões ẽ diſtinctus·Et nota ꝙ cum i alijs tractatib⁹ mgr̃ interſeruit ſuos·ſ·⁊ ſolutões·in h̄ tractatu ñ ponit niſi duos·ſ·vnũ in prima· aliũ in q̄rta· diſtinctõne et hoc ideo q: de ſacramẽtis ẽ loquendũ ſobrie in quib⁹ etiã vera loq̇ periculoſũ eſt· In hac ḡ diſtinctõne oſtendit·ecc̄ias eſſe conſecrãdas·et a q̄o· et qualiter·⁊ cui⁹ auc̄te· et ꝙ nõ ſit iterãda cõſecratio niſi i caſu·Et quo ordine miſſe ſunt celebrande·et quot debeãt celebrari in die·tñ dr̃ a quibuſdã ꝙ h̄ ſcꝫ đ bũ de ↄſecratõe nõ i ſerie·ſ in titulo originalis capituli repitur et ideo incipit·c·de miſſarum·⁊c· g ¶ Delibuti·id eſt liniti·
h ¶ Leuite·nõ ſubdiacõni·q: non erat ſubdiaconatus ſacer ordo hodie autem bene ferũt ſacra ſubdiacõni q: ſacer ẽ hodie·ex đ eta·⁊ q̄li·

ꝙ ſi vnus ex cõiugatis obierit et is qui publicã penitẽtiã exegerit ſupſtes extiterit iterare ↄiugiũ nõ p̄ſumat·eoꝝ nãqꝫ quolibet decedẽte q̃ penitentiam exegerit ſuperſtes remanebit non ergo hac auctoritate raptor ꝓbatur in ↄiugiũ raptã poſſe accipe·potius inuenitur in ↄcilio apud aquiſgrani ꝙ nec etiã voluntate pentũ ad inuiceꝫ poſſunt copulari· ¶ Sic enim in p̄fato ↄcilio legitur· Nec etiã volũtate pentum raptores raptas hr̃e p̄nt ↄiuges

Placuit vt hij qui rapiũt feminas vel furãt̃ aut ſeducũt eas nullatenus habeãt vxores· quãuis eis poſtmodũ ↄueniãt ã eas dotauerint vel nupcialit̃ tñ cũ ↄſenſu pentũ ſuoꝝ ſuſceperit· ¶ Hec auc̄tas nõ preiudicat auctoritati ieronimi maxie cũ illa teſtimonio diuine legis innitat̃·Legitime igit̃ poſt penitẽtiã pactam raptor poterit ſibi copulare quã rapuit niſi pater puelle illam raptori detrahere voluerit

De ↄſecratõe ecc̄iaꝝ et ꝙ nõ ñ i locis deo ſacratis miſſe celebrari dñt·

De ecc̄iaꝝ cõſecratõe et miſſarũ celebratõnib⁹ nõ alibi q̄ꝫ i ſac̄tis dño locis abſqꝫ magna nec̄citate fieri debẽ liquet omnib⁹ q̃b⁹ ſunt nota veteris et noui teſtamenti precepta·

Tabernaculum enim domino precipiente moyſen feciſſe et ſacraſſe cum menſa et altari eius et ereis vaſis et vtenſilibus ad diuinum cultuꝫ explẽdũ legim⁹ ⁊ nõ ſolũ diuinis p̄cibus ea ſacraſſe ſed etiã ſancti olei vnctione dño iubẽte p̄imiſſe nouimus· qualiter autеꝫ hec facta ſunt et nõ alij ipſa ſacramenta q̄ꝫ ipi ſacerdotes ſacra vnctõne delibuti dñoqꝫ cũ veſtibus ſanctis ſacrati et leuite tractabãt ferebãt ⁊ erigebant et deponebãt i ipis ↄſtitutõib⁹ q̃ iubẽte dño ↄſcripte ſunt ꝑ moyſen i lege dñi repetitur· ¶ Qualiter ergo dauid regũ piiſſimus ampliauerit cultuꝫ dei et templũ dñi edificare voluerit ſed ꝓp̄t multũ ſangñẽ quẽ effuderat ꝓhibit⁹ ẽ ⁊ ipe collegerat expenſſas· ſalomõ qꝫ fili⁹ ei⁹ ꝙ ipe facẽ optauerat iubente ⁊ auxiliãte dño ꝑfecit et tẽplũ cũ altari et reliqua ad diuinũ pagẽdum cultũ ↄſecrauit· In libro regũ legit̃·Fecit qꝫ ſalomõ i tẽpore illo feſtiuitatẽ celebrẽ et oĩs iſrahel cũ eo multitudo magna ab introitu emath vſqꝫ ad riuũ egipti coram domino deo noſtro·vij· diebus et·vij·diebus·i·xiiij·dieb⁹·et in die ·viij·dimiſit ꝓplos· Iudei ergo loca in quibus ſacrificabant domino diuinis habebãt ſupplicatõnib⁹ cõſecrata nec i alijs q̄ꝫ in deo dicatis locis munera deo offerebãt·ſi enim iudei qui vmbre dei legis deſeruiebãt hoc faciebãt multomagis nos quibus veritas patefacta et gratia ꝑ ihеſum xp̄m data ẽ tẽpla dño edificare et ꝓut melius poſſumus ornare eaqꝫ diuinis precibus et ſanctis vnctionib⁹ ſuis cũ altaribus et vaſis veſtibus q̄ꝫ et reliquis ad diuinum cultum explendum vtenſilib⁹ deuote et ſolemniter ſacrare et non in alijs q̄ꝫ domino ſacratis ab epis